

ความหมายและความสำคัญของการพัฒนาทักษะชีวิต ของเด็กปฐมวัย

ความหมาย

ทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัย หมายถึง ความสามารถของเด็กปฐมวัย ตั้งแต่วัยแรกเกิดจนถึง 5 ขวบที่ได้รับการพัฒนาส่งเสริมในการปรับตัวและมีพฤติกรรมด้านความคิด ความรู้สึก และความสามารถในการแสดงออกอย่างเหมาะสม สามารถดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์และมีความสุข

ทักษะชีวิตเด็กปฐมวัยมีความสำคัญต่อเด็กจะทำให้เด็กได้แสดง อารมณ์ในทางที่เหมาะสมช่วยให้เด็กได้แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ช่วยให้เด็ก ได้ยอมรับความแตกต่างของบุคคลอื่นได้ มีการแสดงพฤติกรรมในทางสังคม เป็นเชิงบวก และมีความสำคัญต่อสังคมโดยสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมี ความสุข สามารถปรับตัวกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทำให้ สังคมนั้นเกิดความเข้มแข็งได้ในที่สุด

แนวคิด หลักการ ทฤษฎีทางสังคมของเด็กปฐมวัย

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม อัลเบิร์ต แบนดูรา

ทฤษฎีนี้ เน้นบุคคลเกิดการเรียนรู้ กระบวนการต่างๆของการเลียนแบบของเด็ก ประกอบด้วย 4 กระบวนการ คือ

1. กระบวนการดึงดูดความสนใจคือ กิจกรรมการเรียนรู้ที่เด็กสังเกตตัวแบบและตัวแบบนั้น ดึงดูด ให้เด็กสนใจที่เลียนแบบควรเป็นพฤติกรรมง่ายๆไม่ซับซ้อน
2. กระบวนการคงไว้คือ กระบวนการบันทึกหรือห้สเป็นความจำ การที่เด็กต้องมีความแม่นยำในการบันทึกสิ่งที่เห็นหรือได้ยิน
3. กระบวนการแสดงออกคือการแสดงผลการเรียนรู้ด้วยการกระทำ
4. กระบวนการจูงใจ คือกระบวนการเสริมแรงให้กับเด็ก

ทฤษฎีความผูกพัน จอห์น โบลบี

นักจิตวิทยา ชื่อ จอห์น โบลบี เชื่อว่า พฤติกรรมความรู้สึกผูกพันวิวัฒนาการผ่านกระบวนการคัดเลือกตามธรรมชาติ คุณค่าการปรับตัวและความรู้สึกผูกพันทำให้ทารกมีโอกาสอยู่รอดได้มากกว่าเพราะมีพ่อแม่อยู่ใกล้เพื่อให้การเลี้ยงดูและปกป้องคุ้มครอง ขั้นตอนการพัฒนาความผูกพันของ โบลบีมี 4 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นก่อนความผูกพัน ช่วงอายุ 0-2 เดือน. เด็กแสดงกิริยาตอบสนองเมื่อเห็นคนแปลกหน้า ไม่แตกต่างกับบุคคลที่ดูแลตนเอง

ขั้นที่ 2 ขั้นสร้างความผูกพัน ช่วงอายุ 2-7 เดือน. เด็กจดจำหรือแสดงอาการบุคคลที่รู้จัก ใกล้ชิด

ขั้นที่ 3 ขั้นแสดงความผูกพันชัดเจน ช่วงอายุ 7-24 เดือน เด็กจะกังวลและกลัวคนแปลกหน้า

ขั้นที่ 4 หุ่นส่วนที่เกี่ยวข้องกันอย่างมีเป้าหมาย. ช่วงอายุ 24 เดือนขึ้นไป เด็กจะมีความผูกพันกับผู้เลี้ยงดู

ทฤษฎีพัฒนาการปฏิสัมพันธ์ ทางสังคมระหว่างบุคคล ของซัลลิแวน

- ขั้นพัฒนาการออกเป็น 6 ขั้น คือ วัยทารก วัยเด็ก วัยเข้าโรงเรียน
- วัยก่อนวัยรุ่น วัยรุ่นตอนต้น และวัยรุ่นตอนปลาย ในที่นี้กล่าวถึง 2 ระยะที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย 1.วัยเด็กเล็ก ในช่วงอายุ 2-4ปี
- 2.วัยเข้าโรงเรียน อายุ4-11ปี

หลักการทฤษฎีทาง สังคมฟรอยด์

- ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ 4 ขั้น
- 1.ขั้นที่ ปาก (oral Stage.)
  - 2.ขั้นทวารหนัก. อายุ 1-2 ปี
  - 3.ขั้นอวัยวะสืบพันธุ์ อายุ 3-5 ปี ซึ่งแบ่งเป็น 2 ระยะ. ได้แก่
    - 3.1 ระยะเรียนรู้ความแตกต่างระหว่างเพศ 3-4เด็กจะเริ่มเรียนความแตกต่าง
    - 3.2 ระยะเลียนแบบทางเพศ อายุ 4-5 ปี เด็กจะเกิดความรักและห่วงพ่อแม่เพศตรงข้ามกับตนเอง
  4. ระยะพัก (Latency. Stage)อายุ 6-12ปี

ทฤษฎีพัฒนาการทาง สังคมของอิริคสัน

- ขั้นที่ 1 ความไว้วางใจ-ความไม่ไว้วางใจ เกิดขึ้นในวัยทารก
- ขั้นที่ 2 ความเป็นตัวของตัวเองอย่างอิสระ-ความสงสัยไม่แน่ใจในตัวเอง อายุ 2-3 ปี
- ขั้นที่ 3 การเป็นผู้คิดริเริ่ม- การรู้สึกผิด อายุประมาณ 3-5 ปี
- ขั้นที่ 4 ความต้องการที่จะทำกิจกรรมอยู่เสมอ ความรู้สึกด้อย อายุ 6-12

ความหมายและความสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านสถานศึกษาและชุมชน

ความหมายของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับสถานศึกษา

บทบาทของผู้ปกครอง

ความสำคัญและความจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

เพื่อให้ประชาชนเข้าใจจุดมุ่งหมาย การดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ของ โรงเรียนและมีทัศนคติที่ดีต่อ โรงเรียนให้ประชาชนมีส่วนร่วมและคิดว่าตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน โรงเรียนก็จะได้ข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการดำเนินงานของ โรงเรียนเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้ประชาชนสนับสนุนและช่วยเหลือ โรงเรียนเพื่อแก้ไขภาพพจน์ของครู เมื่อมีความสัมพันธ์กับชุมชน ครูและผู้ปกครองนักเรียนก็มีโอกาสสร้างความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ต่างฝ่ายต่างมีความเข้าใจและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเพื่อปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนของ โรงเรียนให้สนองความต้องการด้านต่างๆ ของชุมชน เพื่อให้เด็ก ในชุมชนมีความเจริญงอกงาม มีความประพฤติดี ทั้งนี้เพราะโรงเรียน และผู้ปกครองมี

ผู้ปกครอง คือ ครูคนแรกๆ ของเด็ก และเด็กก็ได้เรียนรู้หลายสิ่งหลายอย่างที่บ้านโดยไม่ต้องได้รับอิทธิพลหรือได้รับการสอนอย่างเป็นทางการจากสถานศึกษาแต่อย่างใด ดังนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ เมื่อเด็กเข้าเรียน ในสถานศึกษาหรือ โรงเรียนแล้ว การเรียนรู้จะต้องเชื่อมต่อและเชื่อมโยงระหว่างสถานศึกษาและครอบครัว เพื่อให้การเรียนรู้ของเด็กนั้นต่อเนื่องและทำให้การเรียนรู้มีความหมายต่อเด็ก เพราะสามารถเชื่อมโยงสู่ชีวิตจริงที่บ้านไปด้วย

บทบาทของครู

คือ ครูเป็นแบบอย่างที่ดี ให้เด็ก/ดัดค้นหาลักษณะที่ภูมิใจฝึกให้เด็กคิดบวกมองตัวเอง ในทางที่ดีเห็นข้อดีเห็นความสามารถสิ่งที่น่าภาคภูมิใจของตัวเองทั้งด้านการเรียนการเล่นการดูแลตนเองและส่งเสริมให้เด็กได้มีความสุขให้กับตนเองแล้วก็ช่วยเปิด โอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมสร้างทักษะการเข้าใจตนเองและเข้าใจผู้อื่นรวมทั้งคนรอบข้าง

